Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3-3

Nr. Wilno, dn. 20 maja 1931 roku. 446.

Treść numeru:

-----oooo§oooo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

R a p o r t p o l s k o - l i t e w s k i z p r z e b i e g u r o k o w a ń w s p r a w i e u r e g u l o w a n i a s t o s u n k ó w g r a n i c z n y c h . Dn.19.V. delegat Polski do rokowań z Litwą dyr.Szumlakowski oraz delegat Litwy dr.Klimas posłali wspólny raport do Rady Ligi Narodów, zawierający sprawozdanie z przebiegu rokowań polsko-litewskich w sprawie zapobiegania drobnych zajść na pograniczu. W raporcie pełnomocnicy stwierdzają, że nie osiągnięto porozumienia. Powodem tego jest obstawanie rządu litewskiego przy pierwotnej jego propozycji stworzenia międzynarodowej komisji dla sprawowania pewnego rodzaju nadzoru policyjnego nad granicą polsko-litewską. Rząd polski propozycję taką bezwzględnie odrzucił i zaproponował Litwie zawarcie umowy na wzór analogicznych umów, istniejących pomiędzy Polską a Sowietami, oraz Sowietami i Rumunją. Przy tej sposobności rząd polski przedłożył stronie litewskiej projekt umowy, regulującej żeglugę i sprawę spławu na rzekach i odcinkach granicznych. Strona litewska i tę propozycję odrzuciła. Raport pełnomocników obu rządów będzie rozpatrywany przez Radę Ligi Narodów jeszcze w czasie bieżącej sesji. Referentem w tej sprawie będzie nowy hiszpański minister Spr. Zagr. Leru.

"Lietuvos Aidas" komentując powyższy komunikat podkreśla, iż Litwa nie może się zgodzić na usunięcie ze składu komisji neutralnych członków, gdyż Polacy stwarzają incydenty na linji administracyjnej, prowokując Litwę. Polacy chcieliby się obejść bez neutralnych członków komisji regulowania incydentów na linji administracyjnej, gdyż rozpatrzenie tych incydentów nie wypadnie na korzyść Polski. Co się tyczy komunikacji, Litwa dawno już proponowała wznowić komunikację na Niemnie, lecz Polacy na to się nie zgadzają.

"Lietuvos Aidas" żywi nadzieję, że decyzje Hagi i Ligi Narodów wypadną przychylnie dla Litwy.

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

K r o n i k a .

B a n k i l i t e w s k i e w 1 9 3 0 r .-Jak podaje "Siegodnia" /Nr.13Ø/, dyrektor Departamentu Finansów w Litewskiem Min.Finansów p.M.Lipczius opublikował na łamach perjodyku "Gospodarcze informacje Dep.Finansów Republiki Litewskiej" artykuł o sytuacji Banków litewskich w 1930 r.

Autor artykułu podkreśla przedewszystkiem, że Litewski Bank Emisyjny obniżył stopę dyskontową z 8 na 7%, zaś banki akcyjne z 14 - 16% na 10 - 12%Litewskie banki akcyjne rozpadają się na grupy następujące: 1.Banki akcyjne /do grupy tej należą banki rolne oraz Bank Emisyjny/, 2. Centralny Bank Spółdzielczy , 3 Kantory bankierskie, 4. Towarzystwa Wzajemnego Kredytu. Pozatem istnieje na Litwie ok.400 kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

Z bilansu przytoczonego przez p.Lipcziusa wynika, że depozyty w instytucjach kredytowych wzrosły w ciągu roku ze 189,3 milj. litów na 213,7 milj.litów, czyli o 24,4 milj.litówOgólna suma wydanych pożyczek wzrosła stosunkowo nieznacznie. Ogólna suma kapitałów zakładowych wszystkich banków wyniosła 89,6 milj.litów. Ogólna suma bilansów wyniosła 501,7 milj.litów /w 1929 r.424,2 milj.litów/.

B u d o w a f a b r y k i b e k o n ó w i c h ł o d n i . Jak podaje "Siegodnia /Nr.139/, zakład budowy maszyn w Tallinie Franciszka Krula otrzymał niedawno obstalunek z Litwy w wys.200 tys.koron. Obstalunek dotyczy budowy fabryki bekonów i chłodni na Litwie.

E m i s j a 2 0 - l i t o w y c h b a n k n o t ó w .Jak podaje "Lietuvos Aidas" /Nr.108/, Bank Litewski emitował w dniachostatnich banknoty 20-litowe.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

D e m e n t i "E l t y" w z w i ą z k u z p o g ł o s k a m i o o d w o ł a n i u d r . Š z a u l i s a z e s t a n o w i s k a p o s ł a l i t e w s k i e g o p r z y W a t y k a n i e . W związku z pogłoskami, które się ukazały w niektórych pismach, iż poseł litewski przy Watykanie dr.Szaulis jest odwołany ze swego stanowiska, "Elta" donosi, iż dr.Szaulis nie jest odwołany, lecz zawezwany do Kowna. W Rzymie zastępuje go radca poselstwa z tytułu charge d'affaires ad interim St.Lozorajtis.

W y j a z d z W i l n a r e d a k t o r k i "L i e t u v o s Ž i n i o s". Dn.19.V.r.b. wyjechała zpowrotem do Kowna znana działaczka litewska, naczelna redaktorka organu ludowego "Lietuvos Žinios" p.Felicja Bortkiewiczowa.

W Wilnie p.Bortkiewiczowa bawiła u krewnych i poznawała życie miejscowych Litwinów.

Pobyt jej w Wilnie nosił charakter nieoficjalny.

Š p i e w a k C e z a r y P i o t r o w s k i - k a n d y d a t e m d o R a d y M i e j s k i e j w K o w n i e . Jak podaje "Siegodnia" /Nr.139/, na czele jednej z list wyborczych do Rady Miejskiej w Kownie figuruje nazwisko znanego śpiewaka litewskiego Cezarego Piotrowskiego.

R u c h w y d a w n i c z y n a L i t w i e w l a t a c h 1 9 1 9 - 1 9 2 5 .Według danych "Litewskiego Rocznika Statystycznego na 1924-1926 r."ruch wydawniczy na Litwie w latacj 1919-1925 przedstawiał się jak następuje:

J ę z y k i .

	Lit.	pol.	Niem.	łac.	biał.	żyd.	hebr.	esp.	ros.	in.	ogółem
A. Druki nieperjodyczne											
1919-1920	68	7	3	-	-	14	-	-	5	6	103
1921	122	15	3	-	-	14	-	-	8	18	180
1922	131	12	3	-	-	9	1	-	4	30	190
1923	170	8	3	-	-	20	-	-	6	21	228
1924	299	7	6	1	-	13	-	-	5	15	346
1925	430	11	6	2	-	13	-	-	2	7	471
w tem w 1925:											
podręczn.	53	3	-	-	-	-	-	-	-	-	56
beletryst.	48	-	1	-	-	-	-	-	-	-	49
naukowe	91	1	1	-	-	-	-	-	2	-	95
religijne	23	4	-	1	-	1	-	-	-	-	29
Inne	209	3	1	1	-	12	-	-	-	7	233
B. Perjodyki:											
1919	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	5
1920	30	3	3	-	1	-	-	-	1	-	38
1921	42	4	4	-	1	6	-	-	7	-	64
1922	55	6	4	-	1	7	1	-	8	-	82
1923	69	5	2	-	1	8	-	1	4	-	90
1924	78	4	6	-	2	13	-	1	5	-	109
1925	87	5	6	-	2	12	-	1	4	-	117
w tem w 1925 r.:											
dzienników	5	1	4	-	-	1	-	-	1	-	12
tygodników	22	3	2	-	-	7	-	-	1	-	35
dwutygodn.	8	1	-	-	-	3	-	-	2	-	15
miesięczników	36	-	-	-	1	-	-	1	-	-	38
innych	16	-	-	-	-	1	-	-	-	-	17

N o t a t k i b i b l j o g r a f i c z n e.

Na podstawie 3-ch roczników "Bibliografijos Žinios"/Wiadomości bibljograficzne, podajemy poniżej spis niektórych wydawnictw i druków litewskich, związanych bezpośrednio z Litwą pod względem historycznym, przyrodniczym, politycznym i kulturalnym:

1.P.Tarasenka. Priesistorinè Lietuva. Kaunas. 1927.
/Litwa przedhistoryczna/.
2.Prof.A.Janulaitis. Vyriausias Lietuvos Tribunolas XVI-XVIII amž. K.1927.
Najwyższy Trybunał Litewski w wieku XVI-XVIII.
3.P.Ruseckas."Knygnesys" 1864-1904 II.K.1928.
Roznosiciel książek. 1864-1904.II.
4.Spaudos laisves ir Amerikos Lietuvių organizuotès sukaktuvès. Philadelphia 1927.
Rocznica wolności prasy i organizacji Litwinów amerykańskich.
5.Apie kun. Adoma Grinevicių. Philad.1926.
O księdzu A.Hryniewiczu.
6.M.Biržiska. Is Adomo Mickeviciaus rastų. K.1927.
Z pism A.Mickiewicza.
7.Jurgis Gerullis. Senieji Lietuvių skaitymai. K.1927.
Stare czytanki.litewskie.
8.A.Rucevicius. Sunkiaisiais laikais. K.1920.
W najcięższych czasach.
9.L.Didžiulienès - Žmona "Ką as beatmenu" K.1926.
Co ja przypominam.
10.G.Petkevicaite. "Is musų vargų ir kovų".K.1927.
Z naszych trosk i walk.
11.G.Petkevicaite. "Karo meto dienorastis" K.1926.
Dziennik z czasów wojennych.
12.J.Sliupas. "Jaunatve". K.1927.
Młodość.
13.K.Bielinis. "Del ateities". K.1927.
W sprawie przyszłości.
14.P.Sinkunas. Lietuvos geografija....K.1927.
Geografja Litwy.-
15.Akiras. Lietuvos miestai ir miesteliai. K.1927.
Miasta i miasteczka Litwy.-
16.J.Juskyte. Lakstingala ir Radasta.i.t.t./dr.Vlado Zagorskio/. K.1928. Słowik i róża i t.d. /dr.W.Zahorski/.
17.J.J.Žilius. Palemonas ir jo paderme. KŁ.1928.
Palemon i jego ród.
18.V.Akelaitis. Istatymai darbo srityje Lietuvoje. K.1927.
Ustawodastwo w zakresie pracy na Litwie.-
19.D.Gruodis. Lietuvos eksportas ir importas. K.1927.
Eksport i import litewski.
20.Lietuviu tautininku organizacijos.istatai ir programa. K.1927.
Statut i program organizacji narodowców litewskich.
21.Lietuviu tautininku sajungos istatai ir programa. K.1927.
Statut i program związku narodowców litewskich.
22. Lietuviu tautisko jaunimo sajungos "Jaunoji Lietuva"istatai. K.1927.
Statut związku litewskiej młodzieży narodowej "Młoda Litwa".
23. Lietuvos statistikos metrastis 1924-1926 m. K.1927.
Rocznik statystyczny Litwy na rok 1924-1926.
24.Lietuvos universitetas 1922.II.16-1927.II.16.K.1927.
Uniwersytet litewski 16.II.1922 - 16.II.1927.
25.M.Biržiska. Rinktiniai musu senoves rastai. K.1927.
Wybrane pisma naszej starożytności.
26.Inž.Kolupaila. Hidrometriniai darbai Lietuvoje. K.1927.
Prace hidrometryczne na Litwie.-